801/08

Den 25. august 2008 blev i sag nr. 71.889:

xxxxxx xxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager over den af selskabet fastsatte méngrad i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har fastsat klagerens méngrad til 5 %.

Det fremgår af sagen, at klageren har heltidsulykkesforsikring, der giver ret til udbetaling af erstatning, hvis de varige mén efter et ulykkestilfælde er mindst 8 %.

Den 24/12 2005 blev klageren væltet af en hund, hvorved han brækkede venstre spoleben og beskadigede ledbånd på indersiden af foden. Klageren blev efterfølgende opereret. Selskabet anerkendte hændelsen som et ulykkestilfælde.

Ved skrivelse af 11/1 2007 meddelte selskabet klageren, at hans méngrad var under 8 %, hvorfor der ikke ville blive udbetalt erstatning. Herefter blev der udarbejdet speciallægeerklæring. Ved skrivelse af 20/3 2007 til klageren meddelte selskabet, at det vurderede, at hans méngrad var 5 %, hvorfor selskabet fastholdt sin afgørelse om, at klageren ikke havde ret til udbetaling af erstatning.

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvilket han meddelte selskabet. Selskabet fastholdt dog afgørelsen. Efter yderligere korrespondance blev sagen indbragt for nævnet.

Af funktionsattest af 18/12 2006 fremgår bl.a.:

"**7** Hvilke aktuelle klager fremfører patienten?	*Trykkende ubehag i foden. Knager ved bevægelse. Træthed og smerter i foden ved gang på ujævne underlag. Ømhed af de udvendige ...*

...

	Nej	**JA**	Hvis **JA**, udfyldes
9 a) Er underbenet/fodens stilling og form forandret (herunder fortykkelse af knogledele)?	☐	☒	Hvorledes? *Fodleddet let fortykket/breddeøget sammenlignet med hø side.*
...			...
	Nej	**JA**	Hvis **JA**, udfyldes
10 a) Er der fejlstilling eller forkortning på brudstedet?	☒	☐	Hvorledes? ...
b) Er der solid heling?	☐	☒	
	Nej	**JA**	...
11 a) Er fodleddets bevægelighed nedsat?	☒	☐	...
b) Er fodens drejebevægelse nedsat (pronation og supination af foden)?	☒	☐	
	Nej	**JA**	Højre / Venstre
12 a) Er der løshed i fodgaflen?	☒	☐	☐ Let ☐ Let ☐ Moderat ☐ Moderat ☐ Svær ☐ Svær
b) Er der fri bevægelighed i storetåens grundled?	☐	☒	Hvis **NEJ**, udfyldes Bevæges ...

	Nej	**JA**	Hvis **JA**, udfyldes	Højre	Venstre
13 Er der muskelsvind					
a) af lår (10 cm over knæskallen)?	☒	☐		*47*	*47*
b) af læg (største omfang)?	☐	☒		*40*	*39,5*
	Nej	**JA**	Hvis **JA**, udfyldes	Højre	Venstre
14 Er der bløddelshævelse af fod eller ankel?	☐	☐			
a) Omfang af underben (ankelnært)?			Omfangsmål (målt i cm)	*22,5*	*22,5*
b) omfang af ankel?			Omfangsmål (målt i cm)	*26*	*27,5*
c) omfang af mellemfod?			Omfangsmål (målt i cm)	*25,5*	*25*

	Nej	**JA**	Hvis **NEJ**, nærmere beskrivelse
15 a) Er hofteleddet normalt?	☐	☒	Højre _____ Venstre _____
b) Er knæleddet normalt?	☐	☒	Højre _____ Venstre _____
	Nej	**JA**	Hvis **JA**, udfyldes
16 Er der ødem varicer hudforandringer, ar?	☐	☒	Omfang og placering? *Pæne ...ar*

b) Er der solid heling?	*over både lat. og med. valleol efter operativ beh.*
17 Er der føleforstyrrelser?	**Nej** **JA** Hvis **JA**, udfyldes ☒ ☐ Hvor?
18 Hvordan er gangen(fx haltende, anvender en stok, to stokke, andre hjælpemidler)?	*Lidt stiv i fodleddet når pt. lige starter derefter nat. gang.*"

Af speciallægeerklæring af 2/3 2007 fremgår bl.a.:

"**Aktuelle klager**:
Ukarakteristiske murrende gener fra anklen efter længere tids ståen og gåen og ved gang i ujævnt terræn. Efter længere tids belastning kan der opstå let hævelse af ankelleddet, samt murrende gener et par timer herefter.
Skadelidte har konstateret en nedsat bevægelighed i anklen, spec. opadføring af foden, har derfor vanskeligt ved at komme i hugsiddende stilling.
Skadelidtes gener forhindrer ham ikke i at passe sit normale arbejde i fuldt omfang. Har dog problemer i sin fritidsinteresse som hundeinstruktør, hvor han ofte færdes i ujævnt terræn. Dette kan give problemer efter 1 times tid, samt murrende gener i hvile efter.
Kan ikke løbe. Cykler og traver en del, der er igen gener i forb. med dette. Kan dog have smerter ved igangsætning, af og til kan der opstå skurrende lyd og et smæld i anklen ved visse bevægelser.
...
Underekstremiteter: Fuldstændig normal og egal bevægelighed i hofte og knæ. Ingen fod- eller tådeformiteter. Normal muskelfylde ved god kraft. Normale perifere neurocirkulatoriske forhold. Ingen fod- eller tådeformiteter.

Venstre ankel: Største lægomfang på venstre side: 40 cm, egalt.
Der ses på udsiden af venstre ankel et længdeforløbende 10 cm langt uhinderligt ar med en let prominens af den underliggende knyst, som følge af det underliggende osteosynthese-materiale.
Der er nogen ømhed over osteosyntliesematerialet.
På indsiden af anklen ses et let bueformet snit over indre ankelknyst og distalt herfor. Arret ca. 4 cm langt, fuldstændig reaktionsløst og uhinderligt.
Bevægeligheden i venstre ankel:
Plantar fleksion, 55 grader, egalt.
Doral fleksion på venstre side 5 grader, på højre side 15 grader.
Der er normal og egal supination og pronation.
Der er normal og egal subtalær bevægelighed. Normal sensibilitet langs ydre fodrand.

Skadelidte kan som anført ikke komme i hugsiddende stilling pga. den begrænsede dorsalfleksion i venstre ankel. Gangen er dog fuldstændig naturlig uden halten på ujævnt underlag. Smalbensomfang egalt.

Røntgenundersøgelse:
Rtg. optaget umiddelbart postopr. viste en anatomisk reposition af frakturen. Ydre ankelknyst ses med skinne og skruer.

Diagnoser:
Fractura malleoli lateralis sin. opr. seqv. (supinations/udadrotations fraktur stadium 4)
(følger efter operativ behandling af brud i ydre ankelknyst)

4. 71.889

Resume:
Det drejer sig om en 45-årig gift it-medarbejder som juleaften 2005 væltes omkuld af sin egen hund. Pådrager sig en svær forvridning af venstre ankel med en luksationsfraktur (supinationsfraktur stadium 4).
Indl. på ort.kir.afd. RASK via sk.st. RAS. Der foretages den følgende dag operativ påplads-sætning og osteosynth. af lat. malleol, samt opr. på det indre sideledbånd i anklen. Efter opr. bandageres der i de 6 følgende uger. Sygemeldt i knapt 1 md. Der er fortsat moderate be-lastningsrelaterede gener i anklen, samt en vis bevægeindskrænkning. Lidt ømhed over osteosynth.mat. over ydre ankelkno som prominerer under huden.

Man finder helt klar overensstemmelse imellem skadelidtes klager og de obj. fund. Tilstan-den må stort set betragtes som værende stationær om end en fj. af osteosynth. formentlig ville reducere ømheden over ydre ankelkno væsentligt.

På længere sigt består der dog en ikke betydelig risiko for slidgigtudvikling i ve. ankel med deraf følgende evt. gener."

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hans méngrad er 8 %. Han har i klageskrivelse af 31/5 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg er utilfreds med, at Topdanmark fastholder méngraden på 5 % og jeg ønsker at Top-danmark ændrer méngraden til 8 % på baggrund af oplysningerne fra en speciallægen, og i henhold til méntabellen fra Arbejdsskadestyrelsen.

Begrundelse:

- Jeg mener, at de gener jeg oplever snarere bør vurderes til D.2.2.3 jf. méntabellen (nedsat bevægelighed, skurren, knæk og brag, hæven op samt smerter)

- Modpartens forsikringsselskab (If) har allerede sat méngraden. til 8 % - ud fra nøjagtigt samme lægerapporter og samme méntabel.

- Det må være muligt for mig at fa at vide om jeg ex 5 % eller 8 % invalid. Jeg frygter, at det kan have betydning ved afgivelse af nye helbredsoplysninger ved etablering af ny ulykkesforsikring i andet selskab.

- Jeg mener, at såvel skaden som de gener jeg oplever er væsentligt værre end de ek-sempler Topdanmark nævner som 'niveau' for '5 %-skader' i 'Vejledning vedr. små og store skader'. Hvis Topdanmark fastholder 5 % - ja så kan jeg kun føle mig VILDledt af 'vejledningen', da jeg i 2004 ændrede forsikringen til ikke at dække '5 %-skader'. Jeg mener, at rådgivningen i forbindelse med ændring af min forsikring har været utilstræk-kelig og misinformerende. ...

- Jeg har diskuteret sagen med min egen læge - som også vurderer méngraden til 8 % ud fra de oplysninger, der nævnes i speciallægeerklæringen.

Desuden føler jeg stadig, at jeg mangler afklaring på hvordan jeg skal forholde mig i tilfælde af forværring - specielt mht. slidgigt. Topdanmarks svar bærer præg af at være standard-svar, som ikke er udtømmende...:

1: Hvilken lægelig dokumentation skal indsendes i tilfælde af forværring?

En erklæring fra egen læge? En ny speciallægeerklæring? (Senest spurgt Topdanmark d. 27.4)
2: Hvor længe efter vil en eventuel slidgigt kunne tilskrives skaden? 1 år? 5 år? ...
3: Hvis jeg flytter min forsikring - kan jeg så åbne sagen igen? - og hvor længe efter?"

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i skrivelse af 2/7 2007 til nævnet bl.a. anført:

"**Hvad indeholder klagen til Ankenævnet?**
B.S. har klaget til Ankenævnet over vores afgørelse i sagen og ved gennemgang af hans klage, bemærker vi, at alle klagepunkter er besvaret over for B.S.

Vi har forklaret ham, at han selv har valgt at ændre sin ulykkesforsikring, så den dækker fra 8 %. Forsikringen er varslet den 9. december 2003 med ikrafttrædelse af ændringen den 1. februar 2004.

Vi tilbød B.S., at han kunne vælge en dækning med 8 % for at undgå den store prisstigning ved fastholdelse af 5 %-dækningen. Dette accepterede B.S. og derfor har han fra den 1. februar 2004 haft en ulykkesforsikring i Topdanmark, som dækker ved invaliditet fra 8 % eller derover.

B.S. føler stadig, at han mangler en forklaring på hvordan han skal forholde sig i forbindelse med en forværring af hans tilstand.

Vi har svaret ham, at hvis der sker en væsentlig forværring og han derfor ønsker sagen genoptaget, skal han så hurtigt som muligt sende os en lægelig dokumentation, som beskriver forværrelsen. Den lægelige dokumentation kunne i første omgang være en udtalelse fra egen læge, hvorefter vi vil vurdere i hvilket omfang der er behov for en ny udtalelse fra en speciallæge.

Angående slidgigt er der i méngradvurderingen taget hensyn til udviklingen af dette, og det er ikke muligt, at svare præcist på hvor længe efter en skade en eventuel forværring af slidgigt kan tilskrives skaden. Dette må bero på en lægelig vurdering.

Hvis B.S. ønsker at tegne ulykkesforsikring i et andet selskab og dermed opsige sin ulykkesforsikring i Topdanmark, har han stadig mulighed for at få genoptaget sin sag hos os. Men da vi ikke præcist kan sige hvornår en eventuel forværring indtræffer, kan vi ikke sætte en nøjagtig dato på hvor længe efter at en skade er afsluttet, man kan få genoptaget sagen, men vores erfaring siger os, at vi normalt modtager ønsker om genoptagelse af skaderne indenfor en periode på 3-5 år efter skadens afslutning.

Vi fastholder vores afgørelse
Da vi ikke finder grundlag for at ændre méngraden i sagen, fastholder vi vores afgørelse på 5 %.

Vi kan kun opfordre B.S. til at få sagen vurderet i Arbejdsskadestyrelsen efter gældende regler."

Hertil har klageren i skrivelse af 9/7 2007 til nævnet bl.a. anført:

"1)

TD skriver, at 'méngrader er et lægeligt skøn' og at 'der kan være en lille forskel i vurderingerne selskaberne imellem'.

Jeg må konstatere, at der er **60 % forskel** på Ifs méngradsvurdering (8 %) og Topdanmarks (5 %). **Det mener jeg ikke er nogen 'lille forskel'.**

Skadeshændelsen er den samme, speciallægeerklæringen er den samme og jeg går ud fra at lægekonsulenter er nogenlunde ens uddannet. Hvis vurderingen udelukkende er foretaget på et rent lægeligt skøn, så undrer det mig at man kan vurdere SÅ forskelligt!!

Jeg er stadig ikke klar over konsekvensen for de helbredsoplysninger, som jeg skal afgive ved etablering af ulykkesforsikring i et andet selskab. Er jeg 5 % eller 8 % invalid? TD besvarer ikke dette spørgsmål.

2)
TD anbefaler mig (igen) til at få vurderet sagen i Arbejdsskadestyrelsen.
Og det har stort set været eneste råd fra TD, indtil jeg selv begyndte at undersøge om Ankenævnet måske kunne hjælpe. TD var meget hurtigt ude med en melding om at man kunne klage hos arbejdsskadestyrelsen (og hvad det koster).
Først efter rådgivning (pr. telefon) fra en medarbejder fra Ankenævnet for Forsikring, om min konkrete situation og sagens forløb, så lykkes det (i to forsøg) at få TD til at fremsende de nødvendige papirer hertil.

3)
TD skriver, at de tidligere har besvaret mit spørgsmål vedr. 'dokumentation af forværring'. Det er ikke korrekt.
Jeg stillede spørgsmålet i brev til TD d. 27. april 2007. I brev fra TD d. 21. maj 2007 besvares spørgsmålet ikke (her nøjes TD med at konstatere at man 'fastholder afgørelsen').
Først via TDs svar (pr. 2. juli 2007) til jer på min klage får jeg oplyst, at denne dokumentation 'i første omgang kunne være en udtalelse fra egen læge'. Min egen læge er allerede bekendt med min situation og speciallægerapporten og har, som nævnt i klagen, udtalt, at han på baggrund af speciallægeerklæringen også ville vurdere méngraden til 8 %. Skal jeg kontakte min læge igen med henblik på at fa' denne vurdering skriftligt?!

4)
TD skriver, at 'han selv har valgt at ændre sin ulykkesforsikring til 8 % dækning'. Det er korrekt.
MEN for at få en vurdering af de dækningsmæssige konsekvenser fik jeg rådgivning fra TD (telefonisk) og via pjecen om 'store og små skader'. Kopi af pjecen er sendt til jer i forbindelse med anmeldelse af klagesagen.

Pjecen nævner eksempler på situationer, der er vurderet til 5 %'s méngrad (= 'små skader' - bl.a. 'forvredne fodled m. ledbåndsskader', 'ukomplicerede håndledsbrud'). (Pjecen nævner ikke ankelbrud, som jeg fejlagtigt har skrevet i klagebrevet).

Jeg mener fortsat, at mit skadesforløb og de gener, jeg oplever heraf, er af en værre karakter end de eksempler, som pjecen bruger i sin 'rådgivning'.

Men TDs vurdering er tilsyneladende at også værre skader er at betragte som 'små'. Hvis TD fastholder dette, så kan jeg kun sidde tilbage med oplevelsen af at **'rådgivningen' mht. de dækningsmæssige konsekvenser er og har været misvisende og mangelfuld**.

Og formuleringen at '... han selv har valgt ...' kan jeg kun tolke som at TD nu fraskriver sig ansvaret for denne 'rådgivning'.

Jeg mener fortsat, at Topdanmarks vurdering af méngraden er
- Uforklarlig i forhold til vurderingen og forløbet af sagsbehandlingen i If (samme hændelse, oplysninger mv.)
- Ikke er tilstrækkelig i forhold til de gener jeg oplever i hverdagen (vigtige oplysninger fra speciallægeerklæringen ændrer ikke vurderingen)
- Uafklaret om jeg er 5 % og/eller 8 % invalid?
- Beklagelig ved at jeg føler, at jeg har taget beslutning om ændring af méngraden for min ulykkesforsikring på baggrund af fejlagtige eller utilstrækkelige oplysninger."

Sekretariatet har forelagt spørgsmålet vedrørende klagerens méngrad for Arbejdsskadestyrelsen, der i udtalelse af 22/4 2008 har fastsat klagerens méngrad til 5 %. Af udtalelsen fremgår bl.a.:

"**Begrundelse for varigt mén**
Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:
- ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 2. maj 2007 fra A.B.-N.
- skadejournal

Vi har lagt vægt på, at B.S. har varige følger efter med venstresidigt ankelbrud med en ledbåndsskade som en del af denne skade.

B.S. har gener i form af ømhed og hævelsestendens, nedsat bevægelighed og problemer i ujævnt terræn. Han kan desuden have igangsætningssmerter og skurren.

Ved speciallægens objektive undersøgelse blev der fundet nedsat opadføring af ankelen, ømhed på udsiden og manglende evne til at gå helt i hugsiddende stilling. Der er intet muskelsvind.

Vi har fastsat det varige mén efter vores vejledende méntabel. Efter tabellens punkt D.2.2.2 vurderes brud på fodled helet med lette smerter og let nedsat bevægelighed til 5 procent.

Vi vurderer, at méngraden ud fra en sammenligning med dette punkt i méntabellen kan fastsættes til 5 procent."

Klageren har over for nævnet i skrivelse af 7/5 2008 fastholdt sin klage.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**15 Hvordan erstattes skaderne**
...
C Erstatning ved invaliditet (Godtgørelse for varigt mén)
...
2. Méngraden fastsættes efter reglerne i Lov om sikring mod følger af arbejdsskade paragraf 33, Stk. 1 og 2 om godtgørelse for varigt mén.
Erstatningen udbetales, hvis skaden har medført, at forsikrede har fået et varigt mén på 8 % eller derover."

Nævnet udtaler:
Efter sagens indbringelse for nævnet, er spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken den 24/12 2005 af sekretariatet blevet indbragt for Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsen har fastsat klagerens varige mén til 5 %. Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurdering af méngraden. Nævnet finder således ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale erstatning. Nævnet finder ikke i øvrigt grundlag for at kritisere selskabets sagsbehandling.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen